

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós példányok: egyszerű hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosab. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilvánt. minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Remények.

Általában ismert dolog az, hogy hazánk kitünően őstermeléssel és pedig főképpen földmíveléssel foglalkozó állam.

Bizonyítja ezt nem csupán az ipari fejletlenségünkről lépten-nyomon hallható panaszok szakadatlan volta, de bizonyítja ezt a statisztika is, melynek adatai szerint tudjuk, hogy hazánk kereső népességének 75%-a, a tulajdonképi gazdasági foglalkozást űzőknek pedig 83%-a áll a földmívelésnek szolgálatában.

Elég csupán erre az adatra mutatni rá, hogy azonnal belássuk, hogy mily óriási nemzetgazdasági jelentőséggel és fontossággal bír hazánkra és hazánk lakosságára nézve az, ha a gazdasági foglalkozással járó tevékenységet a természet erői gazdagon jutalmazza. Mily igazi áldás a hazára és a nemzetre egyaránt az, ha a Mindenható bőséges áldása gazdag gyümölcsökben fizeti vissza az édes hazai föld barázdáiba vegyült verejték-cseppeket.

A mezőgazdasági termelésnek legfontosabb ágát pedig kétségtelenül a gabonatermelés képezi. Az emberi táplálékok között, tekintve a növényvilág által nyújtottakat, bizonyítva a gabonaféléknek s főképpen a mindennapi kenyeret adó terményeknek kell tulajdonítanunk a fő-, a döntő szerepet; nem is szólva arról, hogy ezeknek milyen nagy jelentőségük van az állattenyésztés, az ipar és egyszersmind külkereskedelmünk szempontjából is.

Ezen az alapon felette fontosnak, valamint igen becseknek tartjuk azokat a hivatalos adatokat, a melyeket legújabbban a m. kir. földmívelésügyi miniszterium bocsátott közzé s a melyek a főbb gabonaneműk 1898. évi termésének eredményét állítják lelki szemünk elé s e mellett bemutatják a jelen, 1899-ik, évben remélhető termés kilátásait.

Ezek szerint az adatok szerint láthatjuk, hogy hazánkban a búzatermés a múlt évben

34.897,705 méterháza volt s ugyanaz a jelen évben 37.912,645 méterháza tehető; a rozs a múlt évben 11.799,664 méterháza adott, míg belőle ez évben 11.799,278 méterháza remélhető; az árpa múlt évi termése 12.483,021 méterháza volt, a jelen évben pedig 12.696,770 méterháza várható; végül a zab az előző év alatt 11.424,423 méterháza adott, míg ez évben belőle 11.099,876 méterháza lehet kilátás. Nagy örömmel és édes reménykedéssel láthatjuk tehát ezekből a számadatokból azt, hogy az összes itt felsorolt terményekben a jelen évi kilátás nem kevesebb, mint 2.690,007 méterháza többlettel kecsegtet.

A rendelkezésünkre álló adatok azonban, bennünket a legközelebről érdeklően, részletesen megvilágítják azt a kérdést is, hogy vajjon ebből a remélt többletből mily rész juthatna a mi ősi vármegyénk, a melynek eléggé kedvezőtlen gazdasági viszonyokkal küzdő mezőgazdái fokozottabb reménykedéssel nézik a hullámzó vetéseket, melyek immár elhullatták virágjuk termékenyítő hímportát, hogy azok helyébe magvak teltsék majd a terhüktől meghajló drága kalászokat.

Sárosvármegyében ezek a statisztikai adatok a következő egybeállításból vehetők ki:

Búza termett a múlt évben 96,654 mm.; ez évben be van vetve 15,540 katasztrális hold, melyen remélhető kat. holdanként 6-24 mm., vagyis összesen 96,886 méterháza.

Rossz termett a múlt évben 162,273 mm.; ebben az évben be van vetve 27,500 kat. hold, melyen remélhető holdanként 6-12 méter., összesen 168,349 méterháza.

Árpa termett az előző évben 215,379 mm.; ebben az évben be van vetve 36,221 kat. hold, a mely remélhetőleg holdanként 6-24 mm.-át, tehát összesen 225,838 mm.-át fog adni.

Végül *zab* termett vármegyénkben a múlt évben 324,139 mm.; a jelen évben be van vetve 58,837 kat. hold, melyen holdanként

átlag 5-89 mm.-át, együttesen tehát 346,392 mm.-át remélhetünk.

Összegezve már mostan e négy terményünknek múlt és jelen évi adatait, azt láthatjuk, hogy míg ezekből az 1898. évben 798,445 mm.-át termeltünk, addig ezekkel az 1899. évben vár-megyénknek 138,098 kat. holdnyi területe van bevetve, a mely remélhetőleg összesen 837,465 mm. termést fog adni, vagyis 39,020 mm.-val többet, mint az előző évben.

Édes reménykedéssel tekintjük át újra, meg újra ezeket az érdekes, ezeket az annyira biztató adatokat. Szorongó aggodalommal kell arra gondolnunk, hogy mindez a szép remény milyen könnyen, nagyon könnyen lehet semmivé s hogy talán nincsen számadás, a melynek adatait váratlanabbul húzhatná keresztül egy az emberénél hatalmasabb kéz, a melynek intézésére mozdulnak a természeti erők, hogy jólétet, örömet, boldogságot áradoztassanak, — vagy pedig szomorúságot, aggodalmat, szükségletet bocsássanak a velők szemben tehetetlen, erőtlén emberre.

Óh, szép reményünk! Te «földiekkel játszó égi tünemény». Ne légy csalóka ábránd, ne légy hazánk és népünk jólétét óhajtó lelkünk vágyakozásának meghiúsulása! Vájl édes valósággá s jutalmazd meg gazdagon ennek a szentelt földnek minden hű fiát, a kit annak minden darabka rögéhez a tiszta honszeriem benső érzete csatol.

Erre kérjük forró imánkban a Mindenható bőséges áldását!

(—h.)

Titkári jelentés.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet 1899. május 31-iki közgyűlésén előadta: **dr. Horváth Ödön.** (Vége.)

Egyletünk vagyoni viszonyai az elmúlt időben kedvezőek voltak. Daczára az építkezéssel járó s újabbban a kútépítéssel és utcai-járó létesítésével is fokozott jelentékenyebb költségeknek, valamint az ezzel kapcsolatos egyes apróbb kiadásoknak: egyleti vagyonunk gyarapodását szemlélhettük. Az egylet lankadatlan buz-

AZ „EPERJESI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Napnak néz...

*Napnak néz a napraforgó tányérja...
Kedves babám, megláthatlak tán még ma.
A hány rendet vág a kaszám sorjába:
Annyi csokot,
Édes csokot
Nyomok majd az orcádra.*

*Bujdokol a hold, a csillag nem ragyog...
Fáj a szívem, mert tenelad nem vagyok.
Te vagy az én boldogságom egyedül:
A te sódra,
Mosolyodra
Még az ég is kiderül.*

*Kipirosított keleten az ég alja...
Hej, ha Isten kérésemet meghallja,
Ha tégedet még e nyáron nekem ad:
Fenekestül,
Mindenesztül
Felfordulhat a világ!*

Kemenczy Kálmán.

Túristaság kerékpáron.

Ira: Flórián Károly.

I.

Vajjon a kerékpáros turista-e? Sokan azt fogják mondani, hogy nem Mert szerintők a turistának gyalog kell járni. Mindenütt és mindenkor.

Vajjon hát mi is a turista? Megmondja ezt nekünk pontosan a Pallas-Lexikon. Túristaság: természetkedvelésből rendszeresen űzött kirándulásszerű utazások, barangolások és gyaloglások azon összessége, melynél

fogva egyes vidékek megismerését, új természeti szépségek felkutatását s az idegenforgalom emelkedését a honismeret és közjólét fokozására fordíthatjuk.

A turista tehát vándor utas; egyik faja az alpinista par excellence hegymászó.

Nem rossz osztályozás az sem, meiyet nem rég olvastam egy turista-folyóiratban. Vannak turisták, kik keveset szeretnek gyalogni, de annál többet enni és inni; viszont vannak, kik sokat gyalognak és keveset isznak. Hazánkban bizonyára az előbbiek vannak túlsúlyban.

A hol fejlettebb a turista élet, ott számos alosztály keletkezik. Ott van az anzárgoló «Bergfex», a «túrista-gigerli»; azután a hegyeket csak a vendéglőkből élvező «Wamperl», ki azt a morást tartja szem előtt: «Kirchen von aussen; Berge von unten, Kneipen von innen!»

A kerékpár elterjedése létrehozta a kerékpáros turistát. Hiszen kerékpározni csak így élvezet. De így azután nagy élvezet. Következőkben egy ilyen kerek kirándulást leszek bátor vázolni.

Túránk kiinduló pontja: Eperjes. A járdákat szegélyező fákhöz támaszkodnak felszerelt vasparipáink. Fényes küllőken meg-megcsillan a játszai napsugár. Mindenki újra és újra megnézegeti saját kerekét, melyet nem tekint többé élettelen tárgynak. Jó barát, meghitt útítárs ez, melyre sokszor életünk van reabízva. Itt egy csavart kell megigazítani; amott még puhának tetszik a pneumatik. De im felhangzik az «indulás» szava. Katonásan emelkedik fel a kéz a fehér sapkához. Egy pillanat és alig látjuk már ismerőseinket, kik az imént még barátságos integetéssel viszonzóztak katonás tisztelgésünket.

Isten segítségével kijutunk a városból, melynek «macskafejes» kövezete ugyancsak megkínó. Szerencsésen, mondom, mert: kutya meg nem kergetett; kővel meg nem dobtak; és botot sem próbáltak kerekünk küllői közé dugni. Ez egyszer szerényen csak

azt kívánták tőlünk: hogy csengessünk egyet. A feljebb elősorolt dolgok ugyanis istenadta népünk fiatalabb nemzedékének kedvenc passziója. Ez is egy neme a sportnak. El lehetne keresztelni: a negatív vagy szenvedő sport. Mert a kerékpáros ugyancsak szenved alatta.

Folyik a szó; adoma adomát ér; sikerült és gyengébb vicczek sziporkáznak s ime azt vesszük észre, hogy itt vagyunk az első kaptatónál: a színei hegynél. Tetején fa jelzi az igéret földjét. Itt azután gyalogni is lehet bőven, hogy meg ne únjuk a folytonos kerekézés.

A hegy tetején néhány pillanatot szentelünk az előttünk feltáruló körképnek, melyből élesen válnak ki a sárosi, kapii és sóvári vár beszédes romjai. A távolban felénk integet megynék legmagasabb és valóban páratlan kilátást nyújtó hegye, a Simonka, melynek tetején, — ha a nagyközönség is úgy akarja mint mi — jövő nyáron már barátságos menház fogja üdvözölni a vándort.

A kitünő országot, a kaleidoszkopszerűen változó vidék kettős élvezetet nyújt. Itt szelid völgyet látunk, melyen «csendesen hömpölyög tova az erdei patak, a melyik sem nem zúg, sem nem bömböl, hanem csendes csobogással öntözi a rétet». Amott a leg-színesebb mozaikot alkotja a termő édes anyaföld.

Valami világraszóló nevezetes dolgot nem nyújt az eperjes-branyiszközi országot. Építészeti szempontból azonban kiváló fontosságú a frisci kastély, melynek egyik díszítménye Tinódi Sebestyén ábrázolja.

Ezt a vidéket különben helyesen nevezté el Szalay Mihály Bánk-bán földjének, mert a történet tanúsága szerint csakugyan nagy kiterjedésű birtokai voltak itt a szerencsétlen Bánknak.

De ha semmi látnivaló sem lenne az egész úton, azért is bőven kárpótolna a Branyiszko-szoros. Nem hinném, hogy sok ehhez fogható helyet lehetne találni Kárpátoktól az Adriáig; pedig természeti szépségekkel ugyancsak meg van áldva széles e haza. A lankásan

Jelen számunkhoz felül melléklet van csatolva.

bánya- és gyári-
nosok szállítója.
apothban,
szállítatnak
térkel.
etik. . . .

é g et
elhalványítja
és „Mária-
gig.

lőváros

obb gyógy-
Bővebb fel-

EF

va.

eg,
va.

Népszerű orvosi tanácsadó:
Az egészség megővése és a betegségek gyógyítása.
Ira: Dr. Palocz Ignác. — Kapható a szerzőnél. — Ára 3 korona.

galmú lelkes pénztárosa: *Köschl Árpád*, a ki önzetlen ügyszeretével annyi áldozatot hoz az előttünk álló nemes czélokhoz is, példátlan buzgalommal és pontossággal kezeli egyetünk vagyonát s mindenre kiterjedő gondosságával igyekszik lehetőleg növelni azt. A pénztár állapotára vonatkozó részletes jelentés, melynek helyességét *Radvány Kálmán* és *Thór Gyula* urak gondjával végeztetett számvizsgálata bizonyítja, mai közgyűlésünknek külön tárgyat fogja képezni. Itt csupán azt óhajtom kiemelni, hogy az 1898-ik évi vagyoni állapot, szemben az előző év állapotával, csaknem 1000 fitnyi emelkedést mutat. Érdekes adatot tár elénk az, ha az egylet tulajdonképi kiadásainak összegét az egyleti árvaházban ápolott gyermekek számához viszonyítjuk, a mikor meggyőződhetünk arról, hogy állandóan 20 árva vévén fel, egyletünknek egy árva eltartása az elmúlt 1898-ik évben, átlag 94 frt 70 krba, vagyis havonta 7 frt 89 krba került.

Az egyleti számadások meggyőznek bennünket arról is, hogy bevételi forrásaink között mily jelentékeny helyet foglal el nagyközönségünk áldozatkész hozzájárulása egyetünk czéljainak előmozdításához. Kitérjek ez nemcsupán egyeseknek a számadásokban külön is kitüntetett adományaiból és alapítványaiból, nem is csak az újról-újról megváltásból befolyó jelentékeny összegekből, nem is csak az igazgató-választmány által éventéki rendezni szokott utolsófarsangitancsmulatságnak szép jövedelméből, sőt nem is csak az árvaházi perselynek évről-évre gyarapodó tartalmából, — hanem kitérjek ez mindenkiféle abból a szép eredményből, a melyet az igazgató-választmány érdemes tagjainak évről-évre annyi buzgalommal és lelkes odaadással foganatosított gyűjtése felmutat, a mely oly felette szép anyagi eredménnyel jutalmazza az ő meghálálhatatlan fáradozásukat s a mely — kétségtelenül — egyike egyetünk legjelentékenyebb bevételi forrásainak, valamint illyképen egyike az egylet fennállása és fennmaradása tekintetében a legjelentékenyebb biztosítóknak.

Igazgató-választmányunk, a felmerült szükség mértéke szerint tartott üléseiben, elnöknök — egyetünk egész fennállása óra kipróbált — nemes lelkének és szívének irányzása alatt, valamint az egylet alapítása óta nagyérdemű kiváló tisztviselőjének: *Kubinyi Aurél*-nak vezetése mellett, gondjával és lelkiismeretes intézte az egylet ügyeit s gyakorolta mindazokat a jogokat és teljesítette mindazokat a kötelezettségeket, a melyeket az alapszabályok reája ruháznak.

Az igazgató-választmány az árvaházban, tagjai által napoként felváltva, személyesen eszközölt ellenőrzés mellett, különös gondjával gyakorolta az árvagyermek felvételének jogát, ennek gyakorlása közben kellő figyelemre méltatván nemcsupán a vármegye közönségének biztosított és a vármegye alispánja által gyakorolt kijelölési jogot, hanem kellő figyelemre méltatván Eperjes sz. kir. város hatóságának is e tekintetben kifejezésre jutott óhajait, illetve tolmácsoló kérelmét. Árvaházi ápoltnak összes száma az idő szerint: 21. Közöttük van 13 leány és 8 fiú. A vármegye kijelölése alapján felvett összesen 11 gyermek és pedig 6 leány és 5 fiú. Illyképen az új megállapodás értelmében a vármegyének jogában áll még 4 helyet betölteni. A gyermekek között, születési helyüket tekintve, van sárosvármegyei 17, pestvármegyei 3, zemplénvármegyei 1. A sárosvármegyeiek között van: eperjesi 4, nyirjesi 4, berzeviczei 2, kissárosi 1, kisszebeni 1, nyirjesi 1, bártfai 1, karácsonmezői 1, magyar-raszlaviczai 1, jernyei 1. Vallásukat tekintve van közöttük róm. kath. 18; ág. hitv. evang. 3. Életkorukat tekintve van közöttük: 14 éves 1, 13 éves 2, 12 éves 4, 11 éves 1, 10 éves 3, 9 éves 2, 8 éves 1, 7 éves 4, 6 éves 2, 4 éves 1. Felvételüket tekintve: 1891-ben felvett 1, 1892-ben felvett 2, 1893-ban felvett 2, 1894-ben

felvett 2, 1895-ben felvett 2, 1896-ban felvett 1, 1897-ben felvett 1, 1898-ban felvett 8, 1899-ben felvett 2

Ha még megemlítem azt, hogy a városunkból történt eltávozásuk folytán az igazgató-választmány, illetve az egylet tagjai közül időközben *Hazslinszky Frigyesné*, *Kubányi Beláné* és *Szigethy Lajosné* léptek ki, bátor vagyok jelentésem alapján a következő határozati javaslatok kegyes elfogadását kérem:

a) A közgyűlés mely hódolattal s a legbensőbb alattvalói hálával vesz tudomást arról, hogy sikerült a legfelsőbb engedélyt elnyerni arra nézve, hogy az egylet eperjesi árvaháza «Erzsébet-árvaház»-nak s a vármegye által 15 árva házi hely biztosítására tett alapítvány «Erzsébet királyné emlékalapítvány»-nak neveztesse.

b) Hálás elismeréssel veszi tudomásul azt, hogy a vármegye közönsége által ez alkalomból felemelt alapítványi összeg az egylet pénztárába befolyt.

c) Hálás elismeréssel fogadja a Nagysárosi Múzeum által, 1000 fitnyi összeg lefizetésével, egy árva házi alapítványi helynek a létesítését.

d) Hálás elismeréssel fogadja az időközben az egylet javára tett összes alapítványokat, adományokat és kegyes hagyományokat.

e) Helyeslőleg veszi tudomásul az árvaházi épület végleges átvételére és az építés-vállalkozó biztosítékának kiadására vonatkozó intézkedéseket s ezek kapcsán *Szinyei Mersé István* és *Kubinyi Albert* uraknak, mint az eljáró építbizottság elnökeinek, az építő-bizottság összes volt tagjainak és végül főképen *Dobiasz Ede* úrnak, a kir. államépítészeti hivatal főnökének, legmelegebb elismerését és köszönetét tolmácsolja mindazért a nemes buzgalomért és fáradozásért, a melyet az építkezés ellenőrzése, majd az épület átvétele tekintetében kifejtény szívesek voltak.

f) Sajnálattal vévén tudomásul az igazgató-választmány megnevezett tagjainak az egyletből történt kilépését, elismerését nyilvánítja a választmány tagjainak az egyleti ügyek előmozdítására kifejtett lankadatlan buzgalmaért.

Ujabbán is kérve e határozati javaslatok kegyes elfogadását, van szerencsém egyszersmind alázattal kérem azt, hogy szerény jelentésemet szívesen tudomásul venni méltóztassék.

(A közgyűlés a jelentéshez kapcsolt javaslatok mindenikét egyértelműen elfogadta.)

Vármegyénk és városaink.

Közigazgatási bizottság. Sárosvármegye közigazgatási bizottsága *Tahy József* alispán elnöke alatt június hó 14-ikén rendes havi ülését tartotta. Elnöklő alispán jelentette, hogy a vármegye közigazgatása május hónapban rendes mederben folyt, a rendszerinti ügyforgalom mellett. *A kir. pénzügyigazgató* jelentése szerint 1899. évi május hó folyamán adókban s egyéb kincstári járandóságokban befolyt összesen 197,639 frt 99 kr., tehát 36,475 frt 83 krral több, mint a múlt év hason havában; hátrálékban maradt 218,823 frt 04 kr. A földadó-nyilvántartás állapota kielégítő volt s a megvizsgált 56 község közül a berzeviczei, daróczi, plavniczai, kislipnikai, palocsai, dobói, háthárs-vidéki, péchúfalvi, nyársardói, magyarjakabfalvi körjegyzőségekhez tartozó községekben és Kis-Szeben városban külön intézkedés szükségé egyáltalán fenn nem forgott. *A kir. tanfelügyelő* jelentette, hogy: május havában több tanintézetet és óvodát meglátogatott, többek között a Széchenyi-kör által fentartott soóvári kisdudóvodi is, mely óvoda ügyeinek rendezése érdekében *Ghillány József* kir. tanácsos, a Kör népnevelési szakválasztmányának elnökével a helyszínen, előreláthatólag kedvező eredményre vezető tárgyalásokat folytatott; az orkutai ág. hitv. ev. elemi iskola államosítása érde-

kében folytatott tárgyalások eredményre nem vezettek; Deméthen, Kőszegen, Kriványban, Lemesen, Osztopatakon, Palocsán és Szedliczén összesen 35,500 frt költséggel új állami elemi iskolákat építenek. A pillerpekléni gör.-kath. tanító fizetését 279 frt segélyvel az állam 400 frtra egészítette ki; az osztopataki és radáci áll. óvónők fizetését is 400 frtra emelték; a bártfai, berettői, berzeviczei és lemesi állami iskolákkal kapcsolatos gazdasági ismétlő-iskolákat vezető tanítóknak és tanítónőknek összesen 240 frt tiszteletdíj utalványoztatott; Sárosvármegye alispánja a zeneengedélydíj alapból a kisfalvi, szentistváni, szokolyi, fricsi, hedrii és héthársi iskolák szükségleteire összesen 1187 frt 05 krt utalványozott; a vallás- és közokt.-ügyi m. kir. miniszterium pedig a berzeviczei áll. elemi iskola részére 51 frt 40 kr. értékű taneszközt engedélyezett. *A vármegyei tiszti főorvos* jelentette, hogy az egészségi állapot május hónapban az egész törvényhatóság területén igen kedvező volt s általában április hónaphoz viszonyítva, jelentékeny javulás mutatkozott. Nem érdektelen a tiszti főorvos jelentéséből egy különös köresterfelmérés. Ugyanis Sescavnik községben egy elhunyt gyermek hulláját a szülők kérelmére felboncolta, miután a nép körében az a babonás hit volt elterjedve, hogy a gyermek gyomrában kígyó van. Természetesen az orvos nem kígyót, hanem vese-daganatot talált. A m. kir. államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint — eltekintve a jelentéktelenebb vizálmósásoktól — úgy az állami, mint a törvényhatósági közutak kielégítő karban vannak; az Eperjes—lubló és a Gergelylaka—deméthei közutakon ujonnan épített négy-négy beton-áteresztők teljesen elkészültek.

A központi választmány június 14-ikén ülést tartott, melynek tárgyat az 1900. évi névjegyzékek egybeállítására s közszemlére tétele tekintetében való határozathozatal képezte.

Városi pénz- és gazdasági szakosztályunk június 14-ikén igen népes gyűlést tartott, *Mandics Ede* polgármester elnöke alatt. A gyűlés első tárgyat a város múlt évi számadásainak átvizsgálása képezte s a szakosztály a polgármesternek és a városi számvéveőnek részletes felvilágosításai, valamint *Ghillány József* felszólalása alapján, a számadásokat egyértelműen elfogadta s 15 napra kitétetni s azután a képviselőtestületi közgyűlés elé terjeszteni határozta. A második nagy fontosságú tárgy az eperjesi ág. hitv. ev. Kollégium egy emlékirata volt, a mely a város által a *jogakadémia* céljaira megszavazott 1000 forintnyi évi segélynek az állandósítását és felemelését kérte. *dr. Horváth Ödön*, *Ghillány József*, *dr. Propper Adolf*, *Méry Aurél*, *Gombos Alajos* és *Kubinyi Albert* egyértelműen pártoló felszólalásai és *Mandics Ede* polgármester hasonló értelmű előterjesztései alapján a szakosztály, egyhangú lelkesedéssel, az emlékiratban foglalt kérelem megadása mellett nyilatkozott s kimondta, hogy a közgyűlésnek javasolni fogja azt, miszerint a határozati javaslatban részletesen megszabott feltételek mellett, a jogakadémiára eddig 10 éventéki megszavazott évi adományát állandósítsa és azt 2000 frtra emelje fel. (Az ügynek nagy horderejű voltával s a határozat kiváló kulturális jelentőségével akkor fogunk részletesen foglalkozni, ha az városi közgyűlésünknek is elintézése alá került. *Szerk.*)

Ragados állatbetegségek Sárosvármegyében 1899 június 7-ikén. *Lépfene:* Mesztizsók 1 u.; összesen 1 község 1 udvar. *Veszétség:* Radács 2 u.; összesen 1 község 2 udvar. *Takonykór és bőrféreg:* Gulyész 1 udvar. *Sertésorbanca:* Kakasfalva 1 u., Kerekér 1 u., Radoma 2 u.; összesen 3 község 4 udvar. *Sertésvész:* Ábrány 1 u., Alsó-Sebes 1 u., Boroszló 1 u., Fulya 1 u., M.-Jakabfalva 1 u., Salgó 1 u., Szent-István 1 u., Tót-Soóvár 1 u.; összesen 8 község 8 udvar.

emelkedő hófehér országút, oldalán csobogó patak, mohlepte sziklák közt örökzöld fenyvek. Ez mindenestre olyan kép, mely a hivatalos helyiség és dolgozószoba apró távolságaihoz szokott latinert ugyancsak magával ragadja. De kit ne ragadna meg elemi erővel a szabadságnak ez a nagy könyve: a fenséges természet; mely szabadságra tanít Svájcz havasaiban és Magyarországi délibábos rónáján. Kit nem ragadna magával az erdő, melyről szépen mondja egy neves állambölcsész: «Komor vidékről komorság száll a lakosok lelkére, míg ellenben az erdő lombjai felüdítik lelkünket; százasod tölgyei a nemzedékek emlékeit összekötvé, az egész szellemét táplálják».

Elragadtatásunkban mi sem maradunk némák. Majd daltól lesz hangos az erdő, majd meg rég tanult költemény sorait viszhangozzák a bércek:

Vadregényes fenyvesek homályai,
Sziklabérczek felhők közelében,
Üdvözöllek, mint anyát a gyermek,
Hű szerelmem forró érzetében.

Az országút 750 méter tengerfeletti magasságban vágja át a Branyiszko-hegység gerinczét. Ez tehát a szoros legmagasabb pontja.

Balfelől egyszerű obeliszk hirdeti, hogy itt írta be 1849. február 5-ikén Guyon Richárd aranybetűkkel nevét Magyarország történetébe. A branyiszko diadal képezi a magyar szabadságharc egyik legragyogóbb, legdicőségesebb lapját. Szent föld ez, a melyre léptünk!...

De tekintünk kissé körül! Megragadó kép tárul itt fel előttünk. A látókör kiterjed Szepesvármegye nagy részére. Közvetlen alattunk, a meredek esésű hegység lábánál fekszik Korotnok falu, melynek temetőjében a branyiszko küzdelem névtelen hősei nyugszanak «dülő csaták után». Az egész kép Szepes-várát urálja, mely méltóságos komorsággal terpeszkedik egy szirtes dombon. Mögötte a szepesi székesegyház karsú tornyait világítja meg a napfény. Mint egy pompás

szőnyeg, úgy tűnik fel az ezerszínű termőföld s a zöld rétek. Itt-ott apró falvak fehérlelek erdős halmok alján. Majd «messzi hegyeken akad meg tekintetünk, honnan komor fenséggel néznek le ránk a fenyők». Tiszta időben nyugat felé ott látjuk csillogni ezüstös ormat a Magas-Tátrának...

Az obeliszkek szemben egy rozoga csarda áll, melyet «Chvala Bohu»-nak nevez a nép. Chvala Bohu tudvalevőleg annyit tesz, mint: hál! Istennek. Így fohász-kodik a fuvaros, ha szerencsésen felért a gerinczre.

A csárdától néhány lépésnyire van az úgynevezett «ördöglyuk». Szeszélyes játéka a nagy természetnek. Egy kis patak hirtelen kanyarulattal neki folyik a hegynek s annak egy sziklás üregében nagy zuhogással eltűnik. Azonban a hegy másik oldalán Polyanócz falu mellett ismét napfényre jön. Valami élelmes ember mindjárt fel is használta és malmot épített hozzája.

A monda ugyan másképen adja elő a dolgot. Polyanóczon volt egy malom, de bánatot öröltek azon, mert az egész falu határában híre sem volt a pataknak. Szegény molnár búslult a dolgon; elkeseredésében végre is az ördögöt hívta segítségül. Az ördög hajlandó volt pataknak ide vezetéséről gondoskodni, de munkabérül kikötötte, hogy azt vihessen el a malomból, a mi a molnár előtt legkedvesebb. A molnár ráállott az alkúra. Úgy gondolkodott, hogy őt magát csak nem viszi el az ördög. A feleségét — no avval az ördög sem bír. Egyebet pedig bármit elvihet, megéri a patak! A kitűzött év letelt; az ördög átfúrta a hegyet és víg zakatolással indultak neki a malom kerekerei... Időközben azonban kis fia született a molnárnak, kinek gyűgögsével boldogság költözött a malomba. Ekkor megjelent az ördög; követelte a kialakított bért s kiragadta a kétségbeesett apa karjai közül a kicsi fiút.

Van egy másik variációja is a mondának, mely nem olyan szomorú. Az öreg ördög, meg a fia-ördög egykor túrista-kirándulást rendeztek a Branyiszkóra és ott, hol ma a patak az útjában álló sziklafalnak tölcser-

forma mélyedésébe zuhan alá, letelepedtek. Kedélyesen társalogtak, mígnem véleményeltérés merült fel.

Többről-többre, szórul-szóra
Majd szitokra, majd karóra,
Majd mogorván

Öltre mennek, hajba kapnak
Örömeire a szent napnak.

Végre is az ördög a fiatalabbat oly erővel vágta a hegyoldalhoz, hogy az csak a túlsó oldalon látta meg újra a napvilágot. Az öreg pedig dühében átugrotta a hegyet, megfogta a fiatal ördögöt és visszavitte a pokolba.

De térjünk vissza a mondák honából a való világba. Vessünk még egy pillantást az elragadó panorámára:

A tölgy, mit a nyár lomboz, ágaz,
A köszál, melynek homlokát az
Ős, nagy idők korma lepi,
A kristály lég, a messze látkör,
A fény, mely a mennyből látór
— Mind, mind magasztos, ünnepi!

(Tompa.)

Villámgyorsasággal visznek minket gépeink a hirtelen kanyarodó serpentin-utakon le a mélybe. Szepes-vára jelzi az útírányt. Olyan ez, mint egy élő tilalomfa. A jelenkor realizmusának, a múlt ideálistizmusának harcza. Mennyit tudna ez beszélni dicős lovagokorról, dalális időkről, öldöklő harcokról. Mennyi lapját a történetnek írták itt meg!!

De jött a béke százada
— Fehér zászló kezében —
Most újra mély csend sátoroz
A szirti vár körében;
De a csend nem magába van
Emlékezet lakik vele;
S Szepesvárnak barnult falán
Regét susog a rom szele.

Nagy vigalom volt Szepesvárnban. Deli leventék járták a tánczot. S a váraljai szép lányok sem maradtak el.

De Dorka volt a lányserg
Kitűnő dísz éke,
Minőt nem szült azóta sem
Szepesváralj vidéke.

H I R E K.

* **Előfizetési felhívás.** Az új évnegyedtől kezdődőleg, lapunkra ezennel előfizetést nyitunk.

Előfizetési árak:

Egész évre	10 kor. — fill.
Félévre	5 « — «
Negyed-évre	2 « 50 «

Az előfizetési pénzek lapunk kiadóhivatalához: *Kösch Árpád* könyvnyomtató-intézetébe (Eperjes, Fő-utca 59. sz.) küldendők.

* **Erzsébet-ületek és emlékfák.** Említettük, hogy a földművelésügyi m. kir. miniszterium felhívást intézett az ország gazdaközösségéhez, hogy megdícsőült királynénk áldott emlékét «Erzsébet-ületek és emlékfák» ültetése által is megőrizni igyekezzenek. Nagy örömmel és elismeréssel értesülünk arról, hogy a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányának június 5-ikén tartott ülésében többen jelentették be azt, hogy «Erzsébet-ületek»-et létesítettek. E bejelentések a következők: Bujanovics Gyula, Úszfalva, 2000 lúczyfenyő az angolkertben, Bánó Iván, Úsz-Peklén, Klekoczi dűlőben 70 hold lúczy- és veresfenyőt, Bornemisza Lajos, Krivány, Bartosov-dűlőben 150 hold lúczy- és erdei fenyőt, Görgey Ernő, Gergelylaka, Tanarok-dűlőben 60 hold lúczyfenyőt, Hrabéczy Gábor, Radács, Bukancz-dűlőben 5000 darab veresfenyőt, 1200 drb. lúczyfenyőt, 1000 drb. erdei-fenyőt, és 500 drb. tölgyfát, ifj. Meliorisz Kálmán, Kis-Sáros, Savanyúvíz-dűlőben 15 hold lúczyfenyőt, Krajcsovich Rezső, Nagy-Vitéz, Porubane nevű dűlőben 30 hold akácot, Péchy Zsigmond, Péchújfalva, Trubalócz-dűlőben 20,000 lúczyfenyőt és 5000 akácot, Piller Kálmán, Piller-Peklén, Jagova-dűlőben 20,000 lúczyfenyőt, 1090 drb. veresfenyőt, 10,000 tölgyfát, Roskoványi Miklós, Roskovány, 15 hold lúczyfenyőt és 20,000 veresfenyőt ültettek Erzsébet királyné emlékligetnek. Szajbely Albert, Kende, az angolkertben 1 darab tölgyfát ültetett Erzsébet királyné-emlékfá címén. Öszintén óhajtuk, hogy a szép példa minél több lelkes követőre találjon!

* **Páduai szt. Antal szobra.** Minden kornak volt egy-egy, különösen tisztelt védőszentje, kinek hathatós védelme- s pártfogásába a katolikus világ egész seregei a legnagyobb bizalommal ajánlották magukat. A jelenkor katolikusainak kiválóan tisztelt szentjei között páduai szt. Antal alakja magaslik ki, kinek tisztelete napról-napra nőttön nő. Különösen a szegények pártfogója, kiken a tiszteletére mindenfelé alakult társulatok által úgy segít, hogy kenyeret osztat ki nekik. Ilyen jótékony *Páduai szt. Antal kenyere* című társulat vallásos úri hölgyek buzgólkodása folytán, még a múlt évben, városunkban is keletkezett s kitérő czélja körüli tevékenysége a mily csöndes és szerény, oly eredményteljes és áldásdús. E társulat kivált egyes hölgyei fáradságos buzgólkodásának eredménye az a nagyszerű kivitelű szép szobor is, mely a hívek épülésére ott díszleg már a kath. főtemplom nagy oltára mellett — páduai szent Antal alakját ábrázolván. E szobornak megáldatási szertartását a legnagyobb ünnepélyességgel, szép alkalmi beszéd kíséretében, maga a város kath. híveinek érdemdús lelki főpásztorja: *Pletényi Endre* apát-főesperes végezte május hó 13-ikán, páduai szt. Antal nevénnepén, a nagy szentmise után. Az ünnepélyen a társulat tagjain kívül is a hívők nagy számmal vettek részt.

* **Gör.-kath. egyházmegyei hírek.** *Kinevezés.* *Gerbery Sándor* abauj-szolnoki h-lelkész eperjesi segéd-lelkészé és ideigl. tanítóképző-tanárrá nevezetett ki. — *Pályasatok.* Az abauj-szolnoki lelkészre jun. 30-ig; a jarembinai és a mergeskai k.-tanítói állomásokra pe-

Szép Dorka iránt gyöngéd érzelmekkel viseltetett egy csúnya vén lovag.

De csak megvetetést talált
Szép Dorka szűz szívében.

A vén lovag dühében csellel a lovagterembe csalja a leányt és siet a kierőszakolt találgára. A lány nem tud menekülni ömlengéseitől és kétségbeesésében leugrik a lovagterem ablakából a tátongy mélységbe.

És a mint tartja százados
Beszéde a regének:
Alant csupán kisúja lón
Sérülve bal kezének.
Szepesvárbán mind e napig
Mutatják fönn az ablakot,
Melyből az elszánt hajadon
Veszély nélkül alábukott.

(Tompa.)

Szepes-várával szemben fekszik Mindszent község, Csáky Albin grófnak, a «nagy» miniszterium eme rokonszenves tagjának kastélyával.

Rövid idő múlva már Szepesváralja barátságos falai fogadnak. Nem tudok magamnak számot adni róla, hogy miért — de mindig oly otthonosan, olyan kellemesen érzem magam ebben a városban. Különben azt hiszem, úgy van evel más is és nemcsak engem fűznek kellemes emlékek Szepesváraljához.

A város fekvése is meglepően szép. Egyfelől a váromladék, másfelől a székesegyház góthikus tornyai örködnek felette. Északon közeli hegyek koszorúzzák. Kelet felé pedig a branyiszközi hegység zárja el a kilátást.

Eddig elég részünk volt játszni napsugarakban és azurkék égben. Most tehát már változatosság okából is Jupiter tonans- és Jupiter pluvius-szal kellett megismerkednünk. De minden kerékpáros optinista és így bízunk az idő áthatatlanságában. Ez volt különben az első stáció, hol képes-levelezőket árultak. Így a legjobb reményekkel eltelve küldözgettük az üdvözlöket Szepesváraljára.

dig jul. 1-ig pályázatot hirdettek. — Az eperjesi egyházm. hatóság a szokásos konkuzust, melyen a papnövédek felvétele iránt határoz, a folyó tanév végére, július hó 1-jére tűzte ki. Mindazok, kik felvételeket óhajtják, kötelesek folyamodványaikat június hó 30-ikáig az egyházm. hatósághoz benyújtani s a kitérő konkuzuson személyesen megjelenni. — A vallás- és közokt. ügyi m. kir. miniszterium a niklovai g.-kath. tanító fizetését 27 frrtal 400 frrig kiegészítette s utóbbi tanító részére öt egymásután következő évre évtödös pótlék fejében évi 50 frrt engedélyezett. — Ugyanazon miniszterium az eperjesi gör. kath. tanítóképző-intézetnél ez évi június hóban megtartandó képesítő vizsgálatokra, az állami felügyelet gyakorlása végett, *Nemes Lajos* kir. tanácsos, zemplénumegyei kir. tanfelügyelőt küldötte ki.

* **Házasság.** *Urban Gyula* érseki uradalmi erdész, cs. és kir. tart. tűzérhadnagy, június 24-ikén tartja egybekelését *Lévy Terikével*, a beszteczébányai kir. főgimnázium igazgatójának: *Lévy Istvánnak* leányával.

* **Kinevezések.** A földművelésügyi m. kir. miniszter az 1898. évi XIX. t.-cz életbeléptetése alkalmából az ujonnan szervezett magy. kir. állami erdőhivatalokhoz már kinevezte az erdészeti tisztviselőket. Bennünket különösen közelről érdekelnek e kinevezések azért, mert — a mint azt annak idején érteke szerint méltattuk — Eperjes központtal is m. kir. állami erdőhivatal szerveztetett, mely alá Abauj-Torna- és Sárosvármegyék, illetve a két vármegye területén szerzett négy, úgymint: eperjesi, bártfai, kassai és szeptsi m. kir. járási erdőgondnokságok is tartoznak. Az eperjesi m. kir. erdőhivatalnál szükséges erdőtisztai állások betöltésére vonatkozó kinevezéseket a Budapesti Közlöny 134-ik száma hozta hírül a következőkben: az eperjesi m. kir. állami erdőhivatalhoz: erdőmesterré *Szajka Gyula* m. kir. főerdész, főerdészé *Német Pál* m. kir. erdész, erdészé *Hábel Lambert*.

* **Kinevezések a soóvári m. kir. főerdőhivatalnál.** A Budapesti Közlöny ez évi 134-ik száma a soóvári m. kir. főerdőhivatal személyzetére vonatkozó következő kinevezéseket tartalmazza: Kinevezettek a kincstári erdőket kezelő erdőtisztelt létszámában *erdészjelöltek:* *Fischer Károly, Hamon József, Enyedi János, Lipsei László, Sándor Elek* és *Orosz Tamás* erdőgyakornokok.

* **Halálozás.** Jogakadémiánk egy szép reményekre jogosító, kiváló szorgalmú és tehetségű hallgatóját: *Maresk Ferencet* ragadta el az élek sorából a könyörtelen halál. A 22 éves ifjú egyike volt a legkiválóbb növendékeknek, kit tanárai és kartársai is őszintén szerettek és becsülték. Hosszú ideig betegeskedett és pedig azzal a rettenetes rémmel kellett szenvednie, a mely ellen oly nagy gonddal igyekeztek az egész emberiség védelmére kelni: a tüdőbetegséggel. Súlyos betegen már néhány hó előtt haza utazott Szarvasra, hol szüleinek ápoló karjai között, június 12-ikén, lehelte ki nemes lelkét. A Kollégium épületén gyászlobogó jelezte elhunytát, a jogakadémiai ifjúság pedig gyászjelentést adott ki a halálesetéről.

* **Gyászír.** Lapunk zártával értesülünk a szomorú hírről, hogy öz. *Hodossy Ambrusné* született *Desszeffy Sarolta* június hó 17-ikén 80 éves korában Eperjesen elhunyt. A megboldogult s közszeretben s tiszteletben állott úrnőt, kibén *Hodossy Imre* orsz. képviselő édesanyját vesztette el, június hó 19-ikén d. u. 3 és fél óraker temetik Eperjesen, a Fő-utca 79. sz. gyászházban.

* **Negyedszázados találkozó.** Örömmel értesülünk arról, hogy az eperjesi Kollégiumban 1874-ben érettségi vizsgálatot tett ifjak *ez év augusztus 27-ikén* Eperjesen 25 éves találkára jönnek össze, hogy az ősi tanintézetben és egymással együtt eltöltött napok édes emlékezetét megújítsák. A mozzalom élén *Méry László* puchói kir. aljárásbíró áll, ki az összejövetelre szóló felhívással együtt, annak programját is szétküldötte az illetékeseknek. E program szerint auguszt. 26-ikán esti 7 óraker lesz az első találkozás a Fekete Sas éttermében. 27-ikén reggel 9 óraker a megérkezettek a kollégiumi főgimnázium VIII-ik osztályának tanztermébe gyűlnek össze s ugyanott üdvözlik az odakért egykori tanárokat: *Flórián Jakabot, Ludmann Ottót* és *Husz Armint*. Innét kivonulás a temetőbe s ott az időközben elhunyt *dr. Vandrak Andrást, Hasslinszky Frigyes, Herfurth József* és *Háts Lajos* tanárok sírjainak megkoszorúzása. Déli 12 óraker társas-ebéd a Fekete Sas éttermében, délután kirándulás Borkútra, vagy Czemetére. Este társas-vacsora. Elismeréssel hozzuk e tervezett szép ünnepélynek a hírt. Bizonyon örömmel látja az ünnepély rendezőinél és részeseinél mindenki a tanintézet s az egykori tanárok iránt ezt a kegyeletet hűséget és visszaemlékezést.

* **Nyilvános köszönet.** Öz. *Antony Istvánné* szül. *Steller Florentin*, azon gondos ápolás iránt való hálából, melyben őt diakonisszánk, betegsége alkalmával részesítette, *száz forintot* adott a diakonissza-alap növelésére, miért is a nevezett úrnőnek kegyes adományáért hálás köszönetet mond az eperjesi ev. gyámintézeti négyelet nevében: Eperjesen, 1899 június 15-ikén. *Mayer Endre* egyleti titkár.

* **Ósi pártfogóság.** Az ág. hitv. ev. Kollégium ósi pártfogósága, hat év múltán, június 12-ikén d. u. 3 óraker jött ismét ülésre össze. A gyűlést, a melyen a pártfogók szép számmal vettek részt, *dr. Schmidt Gyula* elnöknek nagyszabású beszéde nyitotta meg, a mely részletes világot vetett a kiváló főiskola életében elmúlt hat évi időköz összes eseményeire s a mely általában örömdetes fejlődést konstatált a tanintézet életében. A nagy lelkesedéssel fogadott megnyitó után az őspártfogók névsorát egészítették ki, s majd egyhangulag megválasztották az igazgató választmány 12 tagját és pedig egyzárattal azokat választván meg újra, a kik ezt a tisztséget eddig betöltötték. Ilyképen

megválasztották: *Bánó Árpádot, Desszeffy Lajost, Farkas Lajost, dr. Horváth Ödönt, Klefner Gyulát, Kubinyi Albertet, Ludmann Ottót, Mérey Aurélt, dr. Mosászky Győzöt, Palugyay Gusztávot, Raisz Edét* és *Radvány Kálmánt*. A gyűlés végén *Kubinyi Albert* lelkes szavakkal tolmácsolta a gyűlés halálját és ragaszkodását *dr. Schmidt Gyula* elnök iránt, kinek élénk életében közben a jelentőségteljes közgyűlés véget ért.

* **Köszönetnyilvánítás.** Az eperjesvárosi és vidéki ág. hitv. evang. egyház f. é. június hó 11-kén tartott tanácskozásában hálás szívvel vette tudomásul *Liptai Lajos* lelkésznek azt a jelentést, hogy a berkii iskola tanácstermének új padokkal leendő ellátásához *Schmidt Gyula* országgyűlési képviselő úr 5 frrtal, az Eperjesi Bankegylet 10 frrtal s az Eperjesi Takarékpénztár 3 frrtal járult. Elhatározták, hogy a nemesszívú adakozók nevei az egyház jegyzőkönyvében megörökítetnek.

* **Áthelyezés.** *Amon Endrét*, a 34-ik cs. és kir. gyalogezred Iglón állomásozó zászlóaljának parancsnokát, Iglóról Temesvárra helyezték át, hol a cs. és kir. kadetiskola parancsnokságát veszi át.

* **Eperjesi állami tanítóképző.** Nagy örömmel s a tanintézet jelentősége és működése iránt teljes elismeréssel közöljük, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az eperjesi állami óvónőképzőt *állami tanítóképzőnek* nyilvánította. Az intézet hivatalos neve ezentúl: «*eperjesi állami tanítóképző*» lesz. Növendékeinek a rendelet szerint olyan kiképzést ad, hogy a négy évfolyam bevégeztével óvónői és tanítónői képesítő vizsgálatot tehesseken. Ily üdvös egységes szervezete csak ennek az intézetnek van az országban.

* **Jelentkezések az eperjesi állami tanítóképzőbe.** A mint bennünket értesítettek, az eperjesi óvó- és tanítóképzőbe 90-nél több folyamodó jelentkezett. Képviseve van közöttük az ország minden része. Nehéz feladat vár az intézet tanári-karára. A 90 folyamodó közül ki kell választaniok 25-öt. Nagyon helyesüljük az intézetnek a felvételek alkalmával követelt amag eljárását, hogy legelső sorban a tanítók, óvónők, tanítónők, lelkészek, tisztviselők árvaít veszik figyelembe.

* **Az eperjesi ág. ev. elemi és polgári leányiskola** növendékeinek nyilvános vizsgálata folyó hó 22 és 23-ik napjain, délelőtt és délután, 24-ikén pedig délután a Kollégium dísztermében fog megtartani.

* **Rajzkiállítás a Kollégium dísztermében.** A koll. főgimnázium f. hó 18-ikán, azaz vasárnap 10—12-ig és 2—5-ig a tanulók rajzait közszemlére teszi ki. E valóban izléses s meglepő előmenetelről beszámoló kiállításra felhívjuk a szülők és más érdeklődők figyelmét.

* **Az eperjesi ág. hitv. ev. I. egyház** június hó 11-ikén a Kollégium nagytermében *Kubinyi Albert* egyházfelügyelő és ifj. *Draskóczy Lajos* lelkész elnökle alatt igen népes közgyűlést tartott. Az iskolaszék, illetve az egyháztanács javaslata alapján az új, polg. leányiskolai tanszékre egyhangulag *Mangesius Unat*, a budapesti «Erzsébet»-leányiskolai polgári nőképző jeles növendékét választották meg, kit a lelkész nyomban táviratilag értesített a választás eredményéről. Továbbá a kongruára való tekintettel helyesbítette a közgyűlés a lelkészi hiválynak Herfurth alapítványi részét. Sajnálattal s eddigi működésük iránt való teljes elismeréssel vették tudomásul *dr. Mosászky Győzöt* a másodfelügyelői, illetve *Flórián Jakabnak* az iskolaszéki elnöki állásról való lemondását, mely állásoknak betöltése czéljából a kezdeményező lépések megtételére az egyháztanácsot kérte fel. Helyesséssel fogadták végül a tanítóképző növendékek templomi és temetési énekülésére vonatkozó szabályrendeletet, mely egy régen érzett hiányon van hivatva segíteni. A közgyűlés egyéb folyó-ügyeket is elintézt.

* **Nyomdász-mulatság.** Ma, jun. 18-ikán, tartják meg ünnepüket s mulatságukat a könyvnyomtatás fárasztó mesterségének derék művelői a Szent-László-hegyen — hacsak a mindennapos vendég: az eső, bele nem szól e vállalkozásukba. A rendezőség a mélyen tisztelt közönséget ez alkalommal is meghívja a költői emléknél *délután pontban 2¹/₂ óraker* megtartandó ünnepre, melyen alkalmi beszédet mondanak s elszavalják az «Erdei lak» cz. három költeményt.

* **Tutkó Jenny növendékeinek zongora-vizsgálata** június hó 16-ikán és 18-ikán folyt le. Az első napon nagyobbbrést már kifortott erők mutatkoztak be az igen nagy számú s melegen érdeklődő közönségnek, s a legőszintébb elismeréssel adunk kifejezést annak a nézetünknek, hogy az egyszerűnek jelzett magánvizsga a valóságban magas nivón álló, kiváló élvezetet nyújtó hangversenynyé nőtte ki magát. Tutkó Jennynek nemcsak a növendékek helyes rendszer szerinti oktatásában, de különösen, mint ezt a vizsgálat alkalmával tapasztaltuk, a tanulók tehetségéhez való darabok megválasztásában s az előadott zeneművek szerencsés és szakszerű összeállításában is kiváló tehetsége s érzéke van.

* **A vezérkari tisztek,** kikről már lapunk múlt számában is megemlékeztünk s a kik tanulmányútjuk közben városunkat is érintették, június hó 13-ikán érkeztek hozzánk s június 15-ikén hagyták el városunkat, folytatva útjukat Gölniczbányán keresztül lóháton Rozsnyóra. Itt tartózkodásukat az illetékes tényezők iparkodtak lehetőleg kellemessé tenni. Június 14-ikén, lovaik pihentetése czéljából külön-vonat vitte ki a magasrangú katonai tiszteket *Kapira*; ugyanazon napon délelben a helyben állomásozó cs. és kir. 67. sz. gyalogezred tisztikarának voltak vendégeik a tiszai étkezőben; este pedig *dr. Vályi János* püspökünk fogadta magyaros vendégszeretettel a kiváló vendégeket, kiknek tiszteletére a polgári társadalom több előkelőségét is meghívta.

* **Ügyvédi kamarából.** Az eperjesi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Bogyányi János* ó-lublói ügyvédnek, az ügyvédség gyakorlatától való felfüggesztése iránt 1899. márczius 21-ikén 43. szám alatt hozott határozatát azon okból hatályon kívül helyezte, mivel

vád alá helyezett nevezett ügyvéd jogerős ítélettel a sikkasztás büntetnének vádjá és következményei alól felmentett.

* **Szemle.** Junius 4-ikén d. e. érkezett Lőcsére *Jvinger Károly* vezérőrnagy, hogy az ott állomásozó 85. gyalogezred 3. zászlóalját megszemlélje. Rögton megérkezése után ott várta őt a gyakorlótéren az egész ezred teljes tábori felszerelésben. A dandárparancsnok itt megtartotta az előírt tavaszi kihallgatást s azután az ezred a zene hangjai mellett bevonult 5-ikén d. e. megszemlélte a dandárparancsnok az egyes századokat s ennek a befejezte után maga köré gyűjté az ezred tisztikarát s megelégedését fejezte ki a kitűnő kiképzés fölött, 5-ikén d. u. czéllövészet volt; 6-ikán reggel az iglói állomás részvételével gyakorlat a Katschelagon, mely nap d. u. a dandárparancsnok elhagyta Lőcse városát.

* **Az Eperjesi Vadásztársaság** junius 10-ikén tartotta rendes évi közgyűlését, melyen a tagok szép számban vettek részt. A közgyűlés legfontosabb tárgyát képezte a választmány által nagy gondnal összeállított társasági szabályok megvitatása, mely csekély módosítással elfogadott. A közgyűlés tárgyát képezvén a tisztújítás is, az a következőkben ejtetett meg: Elnök lett *dr. Csatory Agost*, pénztárnok *Oszwald Károly*, jegyző *dr. Körtvölgyessy Dezső*, ügyész *Maléter Árpád*. Választmányi tagok: *Andorko Tamás*, *Fekete Ferenc*, *dr. Máriássy Béla* és *Urbán Gyula*.

* **Okirathamisító adóellenőr.** Egyik fővárosi napilap arról hozott hírt, hogy az eperjesi kir. adóhivatalban visszaéléseknek jöttek nyomára s ez okból *Bolhuczky Kálmán* adóhivatali ellenőr okirathamisítás és számadás meghamisítása miatt letartóztatták. Utána járván a dolognak, annyiban igazítjuk helyre ezt a hírt, hogy a megévedt tisztviselő a *kis-szebeni* kir. adóhivatal ellenőre s tényleg a fenti okokból ellene a fegyelmi eljárás megindított, sőt a kir. törvényszék vizsgálóbírája letartóztatását is elrendelte.

* **Díjlovaglás.** *Berzeviczy Andor* cs. és kir. főhadnagy a 2. számú uhlánus-ezredben f. évi május havában Budapesten a «Tattersall» által rendezett díjlovaglással «Huszárka» nevű lován a 4-ik díjat (200 kor. és a cs. és kir. hadügymin. által felajánlott tiszteletdíjat) nyerte; ezzel a lovával a Bécsben, junius hó 2-ikán megtartott díjlovaglással pedig a 8-ik díjat (400 kor. és a m. kir. honvédség által felajánlott tiszteletdíjat) nyerte. Örömmel adunk hírt megynék e kiváló úrlovásának sikereiről.

* **Tanulóink a Szepességben.** Múlt számunkban jeleztük, hogy junius 7-ikén az eperjesi kir. kath. főgimnáziumnak 44 tanulója *dr. Körösy György*, *Pelhe Ferenc* és *Jakobi Dezső* tanárok vezetése alatt Lőcsére utazik. A kirándulók a délelőtti folyamán a városnak történeti nevezetességeit tekintették meg s délelőtti a lőcsei kath. főgimnáziumi tápintzetnek voltak vendégei. D. u. 4 órakor nagy tetszés mellett bemutatták a rugólabdajátékot (Foot-ball) a katonai gyakorlótéren. A testező játéknak nagyon sok nézője volt, sok katonatiszt is érdeklődött az iránt. A majdnem két óra hosszat tartó játék után Szepesváraljára gyalogoltak, a hol meghaltak; másnap a Branyiszkón át visszatértek Eperjesre. A korotnoki honvédsírt és a Branyiszkón a honvédelemlet kezafias kegyelettel megkoszorúzták.

* **A kassai lövészversenyeket** junius 17. és 18-ikán a katonai gyakorlótéren tartják meg. Kezdetük d. u. 3 órakor. Program: Első nap, szombat, junius 17. I. Tisztí vadászverseny, három tdj. II. Síkverseny, 1400 korona. III. Hadtest-akadályverseny, 1000 kor. tdj. IV. Földmívelésügyi m. kir. miniszter díja 1500 korona. V. Abatj-Torna vm. Gazd. Egylet díja, kettős fogatok 500 korona. VI. Fiakkverseny 200 korona. — *Második nap, vasárnap, junius 18.* I. Földmívelésügyi m. kir. miniszter díja 1500 korona. II. Hadsereg-akadályverseny 100 drb arany. III. Hubestusi falkavadászverseny, gr. Forgách István és László tdja. IV. Kassai akadályverseny 1500 korona. V. Jukker-díj, kettős fogatok 1200 korona. VI. Vigasz-díj 600 korona. VII. Mezőgazdák versenye 200 korona.

* **A kivándorlás ellen.** A kivándorlási ügynökök üzemre a m. kir. földmívelési miniszterium most külön rendeletben újból felhívta az összes törvényhatóságok figyelmét. A miniszter a külügyminiszter jelentéséből arról értesült, hogy az elmúlt évben a brazilai St-Paolo államba tömegesen vándoroltak ki Ausztriából és Magyarországból. A kivándorlók sorsa azonban arra fel nagyon nyomorúságos, alig tudják betevő fatajukat megkeresni és boldogok, ha visszatérhetnek hazájukba. Ezért is a miniszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy minden törvényes eszközzel akadályozzák meg a kivándorlást, esetleg a kivándorlási ügynökökkel szemben a törvény teljes szigorával járjanak el.

* **Kis tenger képződik nagy esők idején** a belvárosi kaszárnya előtt, hol a csatorna rácsos ajtaja nem képes egyszerre befogadni a sok vizet. Felkérjük az illetékesek figyelmét e tapasztalható hátrány megszüntetésére.

* **Hirtelen halál.** Junius 13-ikán *Kassimir Györgyné* szül. *Svecz Anna* hankóci illetőségű nő, több falujabeli egyénnel Zsálmány községbe ment az ottani bíró házához lakodalomba. Röviddel megérkezte után rosszul lett, panaszkodott s el is ajult. Az élesztési kísérletre föleszmelt ugyan, de pár pillanat múlva ismét rosszul lett s néhány szó kiejtése után meghalt. A vizsgálat megjeltevén, a járásorvos megállapítása szerint halálának oka agyszélhűdés volt. Az elhaltatn férje Hankóczon ágybanfekvő beteg s a szomorú hírt a lakodalomból hazatérő hankóci lakosok vitték meg neki. A hullát, hatóság engedélyvel, Hankócz községbe szállították.

* **Közvetlen podgyász-elszámolás Bártfa-fürdőbe.** Az eperjes-bártfai vasúttól vett értesítés szerint a Bártfa-fürdőre utazó fürdőző közönség kényelme szempontjából az összes magyar vasutak bármely állomása tartozik az utazó kívánságára Bártfa-fürdőre feladandó podgyászt közvetlenül a fürdőben levő vasúti kiren-

deltségig elszámolni, melyért a rendes vasúti szállítási illetéken felül — tekintet nélkül a darab súlyára — darabonként csupán 70 fillérvényi pótdíj számoltatik föl már a feladás alkalmával s így a közönségnek ez intézkedésből amaz előnye származik, hogy a podgyászt a fürdőben válthatja ki, nem kell az állomáson várakoznia, kocsit keresnie stb. Az eperjes-bártfai vasút az iránt is intézkedett, hogy a fürdőbe érkezés alkalmával a podgyász csekély pótdíj ellenében a vasúti kirendeltségtől a házhöz szállíttassék. Junius 15-ikétől szeptember 15-ikéig Budapest — Bártfa között és viszont közvetlen foci s közeledik.

* **Új tanuló-beosztás az egyetemeken és a jogakadémiákon.** A közelmúlt napokban olvastuk a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak érelyes rendeletét, a melynek célja az, hogy a budapesti m. kir. tudományegyetem jogi-karán a hallgatóság túlságos nagy száma következtében fennálló s tanügyi-ileg hátrányos, viszás állapotokon segítsen. Bizonyonyal örömmel vette tudomásul a jogi szakoktatásnak és a tanuló ifjúságnak érdekeit keblén viselő nagyközönség s mindenekelőtt a szülők ezt a nagyfontosságú érelyes intézkedést. Most annak jelzése szorítkozunk, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium rendeletet küldött az összes jogakadémiákhoz is s a tanuló beosztása tekintetében a jövő tanévtől kezdve, ezeken is azonos rendszert óhajtat életbeléptetni. A rendeletnek lényege az, hogy az I-ső félév szept. 1-től január 6-ig tart. A beiratások időtartama összesen 15 nap. Az előadások az I-ső félévben szept. 16-ikán — a mennyiben ez a nap nem vasárnapra, vagy ünneppnapra esik — feltétlenül megkezdendők. Az indexek aláírásának kezdete az I-ső félévben deczemb. 20-ika. A II-ik félév kezdete január 7-ike, vége junius 25-ike. A beiratások időtartama szintén 15 nap. Az előadások a II-ik félévben feltétlenül január 23-ikán veszik kezdetüket. Az index-aláírások kezdete a II-ik félévben junius 1-seje. A karácsonyi szünet deczember 23-ikától január 5-ikéig, a húsvéti pedig virágvasárnaptól húsvét utáni szerdáiig bezárólag tart. Az előadások a jelölt időpontokban feltétlenül megkezdendők s a záros hatánapig megtartandók. A vizsgálatok határideje az új beosztásnak megfelelően módosul. Az egész rendelkezésben csupán főkép az az érdekes, és ez bizonyítja különösen az egyetemi és az akadémiái eddigi rendszer között a jelentékeny különbséget, — hogy ez a rendszer az egyetemen léptetettvén életbe: jelentékeny szigorítást fog jelenteni, míg ugyanez a jogakadémiákon léptetettvén életbe: jelentékeny könnyítést lend a jelenleg fennálló rendszerekhez viszonyítva. Kétségtelen, hogy az eperjesi jogakadémia, — autonom hatáskörénél fogva — ugyanezt a rendszert fogja már a jövő tanévtől alkalmazni.

* **A bártfai fürdő díszfái.** Junius hó 7-ikén reggel a bártfai fürdőben, az Erzsébet királyné szálloda mellett, Orbán Anna ottani csetéd mintegy 130 drb. különféle díszfát vágott ki. A kár meghaladja az ezer forintot. A kihallgatott leány egyébként azt vallja, hogy tettét úrnője utasítására követte el. Más vagyonának rongálása miatt feljelentették a bártfai kir. járásbírósnak.

* **A Magas-Tátrában,** mint értesülünk, a közelmúlt napokban nagy havazás volt. Kétségtelenül ez volt az oka annak, hogy a hófok vidékünkön is oly jelentékenyen alábbszállott.

* **Vakmerő támadás.** *Mikó Danielné* junius hó 5-ikén Eperjesről visszatérőben volt Szent-Mihályra Útközben Szurgent János rátámadt szekerére s befördította az út melletti árokba. Az árokba esett asszony súlyos sérüléseket szenvedett, tettest pedig a csendőrségnél feljelentették.

* **A palocsai tűz okát** még mindig nem volt képes kideríteni a nyomozó csendőrség. Most már teljes hitelességgel megállapították, hogy 109 ház pusztult el összes melléképületeivel; azonkívül tömérdek baromfi, kilenc sertés és nyolcz borjú is odaégett. A kár megközelíti a nyolczvanezer forintot, mely nagy részben azonban szerencsére biztosítva volt.

* **Sertésvész.** A helybeli m. kir. honvédlaktanyában junius hó 8-ikén egy sertés elhullott s az állatorvosi boncolás megállapította a ragályos sertésvész, minek folytán nyolcz napi vesztégár rendeltetett el a sertésekre. — Ugyancsak sertésvész állapítottak meg *Kirchner József* vasúti kalauz sertés-ólabán, hol egy sertés szintén elhullott.

* **Öngyilkosság.** *Hajtás János* sebesváraljai lakos nem akart terhére lenni gyógyíthatlan betegségével környezetének s kivánszorgott a sósújfalvi határban levő óserdőbe s a legsűrűbb bozótnak, hol ember éveken át meg nem fordul, junius hó 8-ikán felakasztotta magát. A véletlen a kincstári erdőkerülőt a napokban épen arra vitte s az évek óta járatlan erdőszégen ráakadt a feloszlásnak induló hullára.

* **Húsvizsgálatot** tartottak e héten *Saly Győző* alkapitány és *Herkely János* alorvos, mely alkalommal több mézáros ellen — közegészség elleni kihágás miatt — megindították a kihágási eljárást.

* **Tetten érték.** *Neumann József* mézáros a rendőrség tetten érte, a mint mézárszékében, a húst vásárló közönség megkárosítására, a mérlegen 4 deka súlyú vas-nehezéket használt. A rendőrség megindította ellene a kihágási eljárást.

* **Elgázolás.** *Özv. Magyar Jánosné Terpak András* kis-szilvai lakos junius 12-ikén szekerével elütötte s a lovak lábait összerugdosták. A kocsi megszőkött, de a rendőrség a sebesi vámnál elfogta.

* **Csalás.** A rendőrség letartóztatta *Malinszky Árpádné* szül. *Materny Julit*, a ki több üzletből — azon ürügy alatt, hogy a kért árúkat megmutatni haza viszi — ékszereket, drágaköveket csalt ki s azt rögtön elzalogította.

* **Lopás.** A kassai rendőrség lopás miatt letartóztatni kéri *Oresik János* átutazó kéményseprőt. Rendőrségünk a letartóztatás iránt megette a szükséges intézkedéseket.

* **Villámcsapás** folytán gyúlt ki junius hó 7-ikén Zseteken Balázs András háza s leégett ezenkívül még a két szomszédos lakóház is melléképületeivel együtt. A kár biztosítás folytán megtérül.

* **Letartóztatás.** E hó 7-ikén Bércsalján a cizkáló csendőrség letartóztatta *Zsolták Erzsébet* rovott múltú s rendőrileg körözött egyént.

* **Öngyilkosság.** *Schleiderstein Gizella* 17 éves cseléd junius 11-ikén a padláson fölakasztotta magát. A zsebében megtalált level szerint nagyon boldogtalan volt s e miatt követte el az öngyilkosságot. Hulláját a rendőrség beszállította a tetemkamrába.

* **Megharapta az eb.** *Özv. Nihela Andrásné* 13 éves leányét *Duda Árpád* kutyája megmaria, minek folytán az ebet kilencz napi megfigyelésre a gypmesteri telepre szállították, a tulajdonos ellen pedig a rendőrség megindította a kihágási eljárást.

* **«Életpályák.»** Ferenczy István nagyszebeni áll. főgimnáziumi igazgatónak e című jeles műve most már a harmadik javított és a legújabb viszonyokhoz alkalmazott, bővített kiadásban jelent meg. Stampfel Károly könyvkiadónál Pozsonyban. Az «Életpályák» első és második kiadásánál is kiemeltük annak közérdekű, hézagpótló voltát. Biztos útmutatással szolgál a mű az életpályát választani akaró ifjúságnak, egyszerű smind üdvös kézikönyv a családapáknak, gyámoknak és tanfériaiknak is. A harmadik kiadás, mely tetemesen bővített alakban látott napvilágot, kétszeres elismerésünkre tarthat számot, mert valóban nincsen olyan közpályá hazánkban, melyre vonatkozólag e hasznos kötetben ne kapnánk felvilágosítást. Fel van itt sorolva mindaz, a mi a pályák fontos kérdéseire vonatkozólag a minősítő és szervező törvényekben, szabályzatokban, iskolai értesítőkben és hivatalos lapokban szétszórtan megjelent. Kétszeres hasznát veheti e munkának mindenki, a kinek pályaválasztás előtt álló fia vagy rokona van, mivel a legkülönfélébb állások között a különbséget könnyen felismerheti és ez által a körülményeknek az illető ifjú tehetségének és képzettségének legjobban megfelelő tudja kiválasztani. Az «Életpályák» harmadik kiadása füzve 4 korona, bekötve 5 korona. Midőn ezt a kiváló munkát melegen ajánljuk figyelemre, idézzük egyik fővárosi lapunknak arra vonatkozó következő sorait. «Nincs a közpályán, magánéletben olyan állás, melynek elnyerhetése a munkába felvéve nem volna. Ismertetve vannak az összes szakiskolák, előkészítő tanfolyamok, képesítő-vizsgálatok, főtanodák, tanító és más szerzetes-rendek és minden különleges pályák. A munka összeállításánál a középiskola áll előtérben, de kiterjed a népiskolára is. A mű kiváló figyelemmel részletesi a hadkötelezettséget, a katonai nevelő- és képző intézeteket; ez irányban többet nyújt, mint a különleges szakmunkák, mert nemcsak a feltételeket, melyekhez az odajutathatás van köteve, ismerteti tüzetesen, hanem szolgál folyamodvány-mintákkal, teljesen közli a felvételi vizsgálatok anyagát, mi az előkészítést nagyon megkönnyíti. A munka összeállításával járó fáradságot a szerző a közszükséglet érdekében végezte. A szerző munkásságának jutalmát feltalálhatja az elismerő bírálatokban. E sorok célja is az, hogy a szóban forgó munkával, a tanulók és hozzátartozóik megismerkedve, az hivatását a közérdek szolgálatában teljesíthesse.»

* **Ingyen kapja meg mindenki a következő 3 frtos díszkötésű munkát:** Benedek Elek «Magyar népköltés gyöngyei» — mely az összes legszebb magyar nótákat tartalmazza, — a ki 1900. január 1-éig 2 frttal előfizet a *Hasznos Tanácsadó* képes családi lapra, melynek előfizetési ára egész évre 2 frt, félévre 1 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal Erzsébet-körút 41. sz. A *Hasznos Tanácsadó* betéti társaság adja ki és Gerő Attila szerkeszti. Az előfizetési pénzeket legcélszerűbb postautalványon így címezni: *A Hasznos Tanácsadó* képes családi lap kiadóhivatalának, Budapest. (Mutatványszám ingyen.)

„Henneberg-selyem“

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltenek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér- és vámen-tesen, valamint házhöz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.**

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svajczba kétszeres levelellyeg ragasztandó.

CSARNOK.

A heraldika köréből.

Írta: **dr. Melihórsz Béla.** (Folytatás.)

80. **Jelenik.** J. Márton és általa testvérei: György és János, valamint fia András 1690-ben nyerik a nemességet és a következő czímert: kék mezőben hármas zöld halmon levő arany koronából arany szarvas emelkedik ki, jobbra fordulva, első lábával kettős keresztet tartva. Sisakdísz: növekvő arany szarvas, első lábával arany csillagot tart. Takarók: kék-arany, veres-ezüst. A nemesség-szerző Mártonnak egyik testvére András 1684-ben Tököltyől donatiót kap Forró és Bacskó javakra, míg másik testvére György Csetneken szerez királyi donatiót. Előbbi Gömör megye alispánja volt, Szontagh Katalint vette nőül, utóbbinak fia pedig Csetnek kapitánya. (Hedry Ernő birtokában levő családfáról.)

bás miatt letartóztatva. Rendőrök a szükséges in-

junius hó 7-ikén tizenkét óráig még pületeivel együtt.

Érczálján a czirz Erzsébet rovott

Gizella 17 éves kasztolta magát. Egyen boldogtalanosságát. Hulláját rába.

Vihola Andrásné a megmarta, mi-lyenre a gyp-ros ellen pedig a árast.

nagyszobai áll. es műve most obviszonyokhoz meg Stampfel Az «Életpályák» tük annak köz-átással szolgál a ságnak, egyszer-ak, gyámoknak is, mely teteme- kétszeres elis- an nincsen olyan ólag e hasznos el van itt sorolva re vonatkozólag szabályzatokban, ban szétszórtan munkának min- fia vagy rokona zott a különbsz-örülményeknek ének legjobban lyak» harmadik óna. Midőn ezt elemre, idezzük öző következő en olyan állás, ve nem volna. lálak, előkészítő modák, tanítón-önleges pályák. áll előtérben, ló ügyelemben nai nevelő- és nyújt, mint a k a feltételeket, smerteti tüze-akkal, teljesen az előkészülést állításával járó kében végezte. alálhatja az el- s az, hogy a hozzátartozóik k szolgáltatában

vetkező 3 frtos gyar népköltés magyar nótá-1-éig 2 firtal család lapra, félre 1 frt. -kört 41. sz. adja ki és Gerő legczélszerűbb Tanácsadó ké- t. (Mutatvány-

nyem“ ak akkor valódi, ekete, fehér és s mintázatban. ér- és vámmen- kat pedig

llité) Zürichben. agasztandó.

ból. (Folytatás.) érei: György nyerik a ne- mezőben hár- arany szarvas al kettős ke- szarvas, első : kék-arany, k egyik test- t kap Forró György Cset- Gömörmege ül, utóbbinak ő birtokában

81. *Jeney.* Jobbra fordult oroszlán, felemelt jobb- jával kardot emelve. (Pecsetről.)

82. *Joób.* Kék mezőben leveles arany koronán pánczélos kar könyököl kardot vagy botot tartva, melyre természetes színű kigyó csavarodik s melyet a pajzs jobb felső sarkában nyolczágú arany csillog, bal felső sarkában ezüst félhold kísér; sisakdísz: pajzsbeli alak, csillag és félhold nélkül; takarók: kék-arany, veres-ezüst. E nemzetség Fanch de Pisskáros név alatt az Árpád-házi királyok alatt Szatmár vármegyében lakott, később nevét Fanchallá változtatta; a XIV-ik század elején Liptóba költözött, 1559-ben Fancsali Joób új donatiót kapott, kinek utódai a Joób de Fancsal nevet vették fel. (Nagy Iván: M. Cs. V: 350 l.)

83. *Kádas* (nagyszobai): kékben hármas zöld halmon két, szembe fordult természetes színű galamb-zöld levelet tart csőrében. Sisakdísz: ugyanaz. Takarók: kék-arany, veres-ezüst. Czímeres nemeslevelét 1653-ban kapta. (Kádas Miklós szives közlése.)

84. *Kakász.* Veresben lilium. Sisakdísz: Öt strucz- tollon lilium. (Pecsetről.)

85. *Kálnássy-* és 86. *Kükemesey*-családok a közös vérből eredő Bánó-családdal azonos címeret használ- nak: kék mezőben zöld alapon álló veres öltözetű nő feje felett szembe fordult két arany oroszlán koronát tart. Sisakdísz: veres dolmányos férfi jobbjával buzogányt emel. Takarók: veres-ezüst. Azonos eredetű volt a már kihalt Bagosi és Gyármán család is.

87. *Kapy.* Lásd a szövegben «Tétényi» név alatt.

88. *Kardos* (alias Kordos). Kék mezőben hármas zöld halmon pánczélos kar könyököl, markában kivont kardot tartva, fent két arany csillagtól kísérvé. Sisak- dísz: három arany búzakalász. Takarók: veres-ezüst, kék-arany. Adományozási éve 1609.

89. *Károlyi* (gocsith-szentimrei). Kék mezőben lebegő fekete sas jobbjával kulcsot, baljával pálmaágat tartva. Sisakdísz: ugyanaz. Takarók: kék-arany, veres- ezüst. (K. Ferencz — meghalt 1829 kisasszonyhava 4. n. 62 éves korában, — halotti címeréről, mely Kendén, Jámborszy Emma úrnő birtokában van.)

90. *Keczer.* (Lásd: Berthóty.) Keczer András 1631-ben a következő címerbővítést nyeri, — mely az eperjesi gör.-kath. templom kapuja felett látható, emlékéül annak, hogy K. István e templomot újjáépítette volt: négyelt pajzs; 1 és 4. veres mezőben csőrében arany koszorút tartó sas, 2 és 3. kék mezőben egyik lábával keresztet tartó kettős farkú arany oroszlán; fekete szív-pajzsban arany «F» betű; kék sisak; sisakdísz a pajzsbeli két állat. Takarók: kék-arany, veres ezüst.

91. *Kecskés.* III. Ferdinánd 1647 május 26-ikán Pozsonyban kelt oklevéllel megnevesíti Keczkés Ger- gelyt (agilis volt, azaz nemes anyának fia) és általa nejét sz. Küllös Erzsébetet, fiát Istvánt, leányait Katalint és Annát, nemkülönbén előbbinek férjét, Lada Mártont, és nekik a következő címeret adományozza: kék mezőben sávos vizen jobbra fordult term. színű hattü jobb oldal felé úszik, félholdtól és csillagtól kísérvé. Sisakdísz: repülő készülő hattü. Takarók: arany-kék, ezüst-veres. A festmény a hattü csőrét nyíllal átfúr- nak ábrázolja, Nagy Iván szerint pedig (M. Cs. V: 141 l.) zöld növényt tart a madár a csőrében, a szöveg azonban sem a nyírlől, sem a növényről nem tesz említést; kihirdetett az oklevél 1647 okt. 1-jén Szent-Miklóson, Sopronmegyében, majd nov. 14-ikén Szombathelyt. Nagy István említi, hogy aszalói Kecskés Tamás Dózsa György egyik alvezére volt 1514-ben, hogy K. Pál a mohácsi ütközetben Báthori István nádort menté meg az által, hogy saját lovát átadta a nádornak ennek kidőlt lova helyébe. Fogságba került ennek következtében e derék vitéz, honnét azonban Báthori kiváltá. 1527-ben varasdi kapitány volt. K. Pál Szigetvár védelmében vett részt, Zrinyi Miklós oldalán. Egy későbbi K. Pál Pozsonymegyének 1753. kelt nemességi bizonyítványa alapján 1754-ben Szepes- megyében hirdette ki nemességét; 1833-ban pedig Sárosvármegye veszi fel ifj. K. Pált nemesei sorába. A család ma a «Gánóczi» előnevet használja. (Az armális 1766 jun. 15-ikén hitelesített másolata K. Gyula birtokában van Bajorban.)

92. *Kéler.* A szepességi eredeti családból, K. Zsig- mond és nejétől sz. Kray Amáliától született gyermekei 1699-ben címeres nemeslevelet nyerne. A címer- szerző Zs. mint bártfai városi tanácsos és bíró halt el 1720-ban. Címer: négyelt pajzs; 1 és 4 ezüst mező- ben szőlőfürt, 2 és 3 kék mezőben «S» betű. Sisakdísz: pálmafa. (Kéler Béla szives közlése.)

93. *Kern.* Lásd: Pauer.

94. *Klobuzitsky* gróf. Ezüsttel és vörössel fölnyelt pajzs; a kék szív-pajzsban holdsarlótlól és csillagoktól kísért nyilas ifj; első és negyedik mezőben koronás fekete sas, második és harmadikban koronából három fehér strucz toll; három sisakdísz: a pajzsbeli sas, a három strucz toll, darú. Takarók: fekete-ezüst, arany- kék, vörös-ezüst. (Bárczay: «Heraldika» 300 l.)

95. *Kohányi.* Csona József szives közlése szerint e család címere csőrében pálmagaat tartó, sziklán álló galamb; sisakdísz: ugyanaz.

96. *Kolozs.* K. János, és neje Káposztás Évi, gyer- mekei Dávid s Imre címer és nemességmegerősítést kérnek és kapnak 1719 szept. 23-ikán, Bécsben kelt királyi elhatározással, minthogy a folyamodó nagyapja K. Bálint részére II. Ferdinándtól adományozott armális megsemmisült volt. Címer: kék mezőben zöld dombon veres öltözetű férfi áll, kinyújtott baljában szőlőfürtöt, jobbában kivont kardot tartva. Sisakdísz: jobbra for- dult, kettős farkú arany oroszlán két lábával kivont kard markolatát fogva. Takarók: kék-arany, veres- ezüst. (K. István cs. és kir. kamarás szives közlése.)

97. *Koss.* Ferdinánd király 1633 jun. 25-ikén (Bécs) nemességet és a következő címeret adományozza Nagy- Geóri Koss Balázsnak és általa neje szül. Koródi Annának és leányuknak Judithnak: vágott pajzs felső kék mezéjében jobbra fordult pelikán látható, mely csőré- vel mellét tépi, alsó veres mezéjében pedig három fehér természetes lilium. Sisakdísz: pajzsbeli pelikán. Takarók: ? és sárga, fehér és veres. A Sárosvármegye közgyü- lésén kihirdetett címeres nemeslevelét Kis-Szeben város levéltárában őrzetik. (Kösch Árpád szives közlése.)

(Folytatása következik.)

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Horváth Ödön. Dr. Mikler Károly.
Kiadótulajdonos: Kösch Árpád.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a húgyhólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyviz és diatetikus ital.

Szamos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetényekben vagy húgysavas vese- homok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

906. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kis-szebeni kir. járásbíró, mint telekkönyvi ható- ság közhírré teszi, hogy Fülöp Mór végrehajthatóknak **Csupák** szül. **Sidelszki Anna** végrehajtást szenvedő elleni 3 frt 34 kr. hátralékos költség és járulék iránti végrehajtás ügyében a kis- szebeni kir. járásbíró területén lévő Kis-Szeben városában fekvő, a kis-szebeni 1370. sz. tjkben 1180. hr. sz. «Ortase» dűlőben földrészt 285 frt, az ugyanazon számú tjkbeni (600—601) hr. sz. kert és legelőre 7 frt és ugyanazon sz. a. tjkben 673 hr. sz. kert új árverést 377 frtban kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi június hó 26-ik napján deteltti 9 órákor** az alulírott tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 28 frt 50 kr., 70 kr. és 37 frt 70 krt kész- pénzből a kiküldött kezeikhez letenni.

A kis-szebeni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. *Kis-Szebenben*, 1899. évi március hó 31-ikén.

Martényi,
kir. járásbíró.

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb államában tényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkürités

ellen, nevezetesen idült pikkely-sümör, kosz s elősü kútegek, agyszintén orr-recesség, ötvár, fagydag, lábizzadás, fej- és szakáll kopra ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a **fa-kátrány**nak 40%-át és min- den egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Csak azok elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrány-szappan megrendelése s az ismert védjegyre való ügyelméletes kérés. **Idült bőrbetegségeknél** sikerrel alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan

A gyengébb kátrány-szappan az

ARCBŐR TISZTÁTLANSÁGAI

eltávolítására a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen felülmutatottan bőrtisztító mosdó és fűrdőszappan mindennapi használatul szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

35% glicerín tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak **használati utasítással együtt** darabonként 35 kr., 6 darab 1 frt 90 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: **Benzoé szappan** a bőr finomítására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carboll-szappan** a bőr simítására, **limbó- forró-szappan** és **fenyő-pipere-szappan**, Berger-féle **gyer- mek-szappan** a szongo kor részére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfol-szappan

rezes orr, kiütés, bőrvizkettség és arcvörösség ellen, **szeplo szappan** igen hathatós,

Berger-féle kénes tejszappan

arcszúr és arctis-tátlanság ellen. **Tannin szappan** láb- izzadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsőgben

1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi **Berger-féle szappanok** at illetőleg utalunk a röpítőokra. Csak **Berger-féle szappanokat** kell kérni, miután számtalan hatástalan utazatok vannak. Gyár és főraktár:

G. Hell & Comp. Troppau.

Bürojjellett kiütelre a nemzetközi gyógyszerkiállításon Bécsben 1888.

■ Kapható Osztr.-Magyarország összes gyógy- szertáraiban. ■

Bámulatos szépség

lehet elérni a **dr. Spilzer-féle Mária-kenőcsessel**, a mely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder“ és „Mária- szappan“-nal használva pedig megóvja az arcz bársnyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:

GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában, Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár **Török József** gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógy- szertárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb fel- világosítással ingyen és bérmentve.

Hatóságilag engedélyezett

végeladás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a **FŐ-utcza 114. sz. a.** fennálló

rőfös- és női-divatárú-üzletemet

eltávozásom folytán végleg feloszlatom,

minélfogva az összes raktáron levő árúk, u. m.: női ruhaszövetek, mosó- zephirek, cretonok, delaineik, barchetek, flanellek, nap- és esőernyők, fűzők, ruhadíszek és bélés-árúk, gyermek- és női-kötények, elegáns női blouzok, selyemszövetek, ág- és asztaltakarók, csipke- és jute- függönyök, chiffon és vásznak, valamint egyéb e szakba vágó czikkeket

gyári áron alul fogom kiárusítani.

Kiváló tisztelettel

URBACH MIKSA

(Dr. Lakner-féle házban).

A teljes berendezés eladó!

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Első cs. és kir. osztrák-magyar, kizárólag szab.
KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában).
Kitüntetve arany-érmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bányá- és gyári-társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, úgyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilóként 16 krtól felfelé szállíthatnak és a mi a festékek szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

• • • Mintakártya, úgyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetük. • • •

204—1899. számhoz.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a girálty kir. járásbíróságnak 1898. évi 205. számú végzésével dr. Zahler Dezső eperjesi ügyvéd által képviselt Vargovcsik István töltszéki felperes részére **Huszovszki Vanyó János** töltszéki alperes ellen 15 frt követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt, 415 frtra becsült ingóságokra a girálty kir. járásbíróságnak fenti sz. végzésével az árverés elrendelése, annak a felülfoglaltak követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Töltszéken, végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határidőül **1899. évi június hó 27-ik napjának délelőtti 11 órája** tűzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt marhaállomány, takarmány és szeker s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívatom mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Ezen árverés netáni elhalasztása a kiküldöttnek a határidőt megelőző nap déli 12 órájáig bejelentendő.

Giráltyon, 1899. évi június hó 12-ik napján.

Kovács József,
kir. bírósági végrehajtó.

KÉPES LEVELEZŐLAPOK

legnagyobb választékban!

Városok, virágok, sport — 400 különféle minta.

10 darabot 60 krajczárért

szép összeállításban portmentesen küld

Kösch Árpád papírraktára Eperjesen.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri
gőzforgalom

Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajüte-iroda: Bécs, I., Kolowratring 10.
Fedélzet-iroda: Bécs, IV., Weyringasse 7/a.

I. Cajüte:

Aprilis 1-től Okt. 31-ig

290—400 Mk.*

Nov. 1-től Márcz. 31-ig

230—320 Mk.

II. Cajüte:

Aug. 1-től Okt. 15-ig

200 Mk.

Okt. 16-tól Julius 31-ig

180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és elé-gáncziája szerint.

Nagy mellékkereset!

Havonta 300—400
márkát kereshetnek
bármely foglalkozású
személyek költség és
kockázat nélkül.

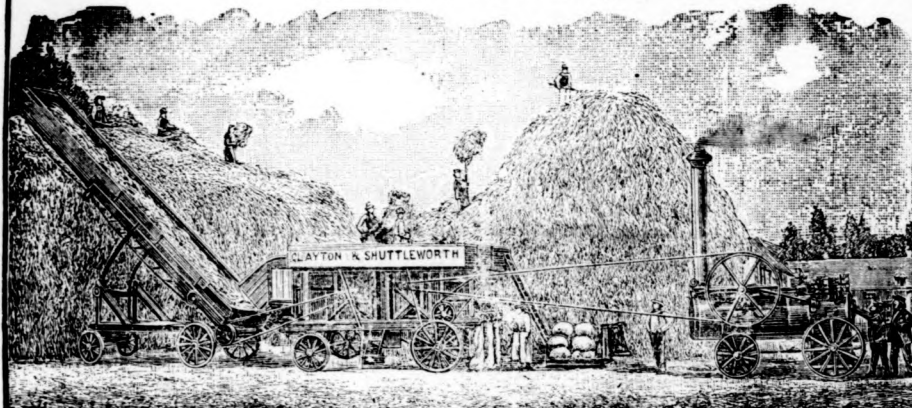
Ajánlatok F. D. 99.
alatt, Leipzig-Lindenau.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

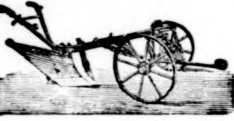
Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálo- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

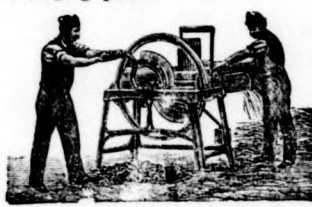
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek,
szecsavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
darálók, őrlő-malmok,
egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép gyára.

Posztószétküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3-10 méter hosszú, elegendő 1 úri-öltönynek.	Ara csak	frt 2.80 jó frt 3.10 jó frt 4.80 jó frt 6— jó frt 7.75 finom frt 9— finom frt 10.50 legfinomabb frt 12.40 angol frt 13.95 Kamagarn	valódi gyapjúból.
---	----------	--	-------------------

Posztógyári raktár: KIESEL-AMHOF, Brünnbén.

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállítás.

Privátvevők, figyelem! Csak direct-vételnél vásárolható jutányos áron. Felvilágosításul és bizonyosságul a következők:

Krausz Adolf posztókereskedő Budapestben, a szabónak rendelvények fejében mintakönyvből következőket ajándékoz:

10 frt vételnél 50 krtól egy nadrágot,
20 " " " 1 frt egy öltönyt,
60 " " " egy finom öltönyt teljesen ingyen.

Ezenkívül a szabó 3 forint engedményt kap méterenként és 20 százalékot.

Ezen ajándékokat csakis a magánvevő fizeti meg, ki a szabónál Krausz Adolf mintakönyvből vásárol.

Premier

kerékpárok

24 év óta

első

minőség!

Képviselek:

Schweitzer Testvérek

Miskolcz

Eperjes és Eger.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Fzen hirneves háziaszer ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter ezéjegy-zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Eperjesen, a Fő-utca 65. számú házban

legújabb berendezésű

mech. kötőgépet

állítottam fel.

Ajánlom magam mindennemű úri-, női- és gyermek-harisnyáknak úgy saját, valamint hozzá adott pamutból való legpontosabb elkészítésére.

Fejlesztések is elfogadtatnak.

A nagyérd. közönség becses pártfogását kéri — tisztelettel:

GUTTMAN I., EPERJES

Fő-utca 65. sz., Makoviczky-féle házbán.